

# Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Hajduszoboszlón, I., Rákóczy-ut  
289. szám alatt, ahová a lapra  
vonatkozó összes levelezések és  
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:  
**BOR JÁNOS.**

Felelős szerkesztő:  
**Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.**

Megjelenik minden vasárnap.  
Előfizetési ára: Egynegyed évre  
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfize-  
tőknek 3 pengő. — Lapzártá  
szombaton délelőtt 10 órakor.

## Az állami kincstárjegyek.

Korányi pénzügyminiszter költségvetési expozéjában bejelentette, hogy a folyó költségvetési év deficitjének fedezésére állami kincstárjegyeket fog kibocsájtani. Erre a kibocsátásra már a múlt évi felhatalmazási törvény feljogosította a kormányt. A kincstárjegyek azt célozzák, hogy az állampénztár folyó szükségleteit biztosítsák, úgy hogy valójában egy átmeneti pénzkezelési műveletről van szó. Az államnak ugyanis jelentős illetékkövetelése vannak olyan illetékköteles felekkel szemben, akiknek tartozása a hátralekös felek ingatlanaira telekkönyvi-  
leg be van táblázva, amely hátralekös fizetése csak bizonyos idő múlva következik be. Az állam tehát e nagy összegű hátralekös követeléseire rövid lejáratú átmeneti kölcsönt vesz fel, amelyet ugynevezett kincstárjegyek kibocsájtásával és elhelyezésével bonyolít le. Az állami pénzszükséglet ily módon való fedezése egyáltalán nem új dolog nálunk és már körülbelül 50 esztendeje gyakorolták a különböző kormányok, valahányszor az állami bevételek pillanatnyilag nem fedezték teljesen a kincstár pénztári szükségleteit. De ugyanez a kincstárjegykibocsájtás szokásos minden egyéb államban is és jelenleg Anglia, Franciaország, Hollandia, Belgium, Dánia és más egyéb államokban ismételtelen előfordult, hogy a kormányok kincstári váltókkal, vagy költségekkel fedezik pillanatnyi pénzszükségletüket. A mostani Korányi-féle kincstárjegykibocsájtás tehát egy rég bevált és világszerte gyakorolt módszer az állampénztári kezelésnek.

Az államkincstári jegyeket kb. 50 millió pengő összegben bocsájtja ki a pénzügyminiszter és ebből 44 millió pengőt a fővárosi nagy pénzintézetek vesznek át. Arról is gondoskodás történt, hogy a pénztárjegyekre a Magyar Nemzeti Bank 75 százalék erejéig lombardkölcsönöket folyósíthasson. Ebből sokan arra következtettek, hogy a kincstárjegykibocsájtás esetleg rejtett inflációt okozhat abban a feltevésben, hogy a kincstárjegyekre nyújtandó lombardelőlegek összegét a Jegybank esetleg a jegykibocsájtás szaporításával fogja elteremteni. Ez a beállítás azonban egészen téves, mert először is a kincstárjegyeket átvevő budapesti nagy pénzintézetek e kincstárjegyek átvételére nem veszik igénybe nyom-

ban a Magyar Nemzeti Bank lombardkölcsöneit, hanem a kincstárjegyek vételárát a girószámán készletben tartott összegekből fedezik. Ugyanis a budapesti nagy pénzintézetek, hogy pénzügyi felkészültségük mentől erősebb legyen, tekintélyes pénzmennyiségeket tartanak készletben a Nemzeti Banknál. Ezekből a készletekből fizetik ki most a kincstárjegykibocsájtás rájuk eső 44 millió pengőnyi összegét. Ha azonban a jövőben valamelyik pénzintézet igénybe is fog venni lombard kölcsönt ezekre, a kincstárjegyekre a Nemzeti Banknál, úgy ez még távolról sem jelent majd inflációt, mert a Nemzeti Bank ezt a lombard-kölcsönzést mindenkor be tudja majd illeszteni a pénzforgalom kereteibe, újabb jegykibocsájtás nélkül. De viszont attól sem kell tartani, hogy a kincstárjegyek átvételével megszükül az eddigi bankjegyforgalom — amit káros deflációnak szokás nevezni — mert hiszen az államkincstár a kincstári jegyekért kapott pénzösszegeket tisztviselői fizetésekre és dologi kiadásokra nyomban ismét forgalomba hozza, tehát a gazdasági élet vérkeringésébe bocsájtja.

Egy öröndetes tünetet már is meg lehet állapítani a kincstárjegykibocsájtás alkalmával. Ez pedig az, hogy míg a külföld legtöbb államában az állam kénytelen a bankok segítségére sietni a nagy krízisben és mindenütt a bankok az államnak legnagyobb adósai, addig nálunk éppen fordítva áll a dolog, amennyiben a bankok sietnek az állam segítségére az államháztartási egyensúly helyreállításában és a magyar valuta megvédésében. Ez a mostani kincstárjegykibocsájtás újabb jelentős erőpróbája a magyar hitelszervezetnek, amely a súlyos válságban eddig sokkal jobban megállta a helyét, mint az egykor annyival hatalmasabb és nagyobb német, vagy osztrák bankszervezet.

## Megtakarított pénzt

legelőnyösebben kamatoztatja, értékeit, okmányait legelőnyösebben megőrzi a Magyar Távirati Iroda R-T. és a Szüdió érdekkörébe tartozó

**Magyar Nemzeti Gazdasági Bank R-T.**  
Budapest, IV., Károly király-ut 10.  
a Magyar Távirati Iroda R-T.  
nyugdíjpénztára palotájában.

## A nacionalizmus erősödése.

Április 24-ike igen fontos napja volt nemcsak Németországnak, de ami a jövőre várható befolyást illeti, talán egész Európának is. Az a lendület, amellyel a német nemzeti szocialisták Poroszország legnagyobb pártjává küzdöttek fel magukat, többet jelent egyszerű belpolitikai eseménynél, kétségtelenül azt jelenti, hogy a német népek nagy része elsősorban külpolitikai téren elégedetlen jelenlegi kormányával és radikális változástól várja azt, hogy Németország kijusson mai nehéz helyzetéből és visszazerezze azt a nagy hatalmi pozíciót, amelyet a háboru után elvesztett.

Maga az eredmény talán csak arányaiban keltett meglepetést, hiszen a nemrég lezajlott elnökválasztás már sejtetni engedte azt, hogy a pártok harca miképp fog kialakulni. Az elnökválasztásnál Hindenburg nagy alakja, személyes presztízse feltétlenül maga mögé állította a jobboldali ellenzék egyes tagjait is, most azonban már ez a szempont nem játszott szerepet és minden szavazó a mellé a párt mellé állt, melynek programja rokonszenves volt neki.

Nem lehet csodálni, hogy Hitlerék célkitűzései nagy tömegeket mozgattak meg. A mindennapi létért küzdők milliói egyre nehezebben keresik kenyerüket s ez a körülmény és a bizonytalannak látszó jövő egyáltalán nem volt alkalmas arra, hogy a kormány pozíciója erősödjön. Az elégedetlenség a német nép egyre szélesebb rétegeiben terjedt el és a rendszerváltozást sürgető pártok programja természetes, hogy sok hívőre akadt, hiszen a tömegekre könnyen lehet hatni azzal, hogy a bajokért főleg az uralkodó kormányrendszer hibás és annak megbuktatása csak javulást hozhat.

A jobboldali pártok hatalmas térhódítása főként az ifjúság előrenyomulását jelenti. Mint ismeretes a Hitler mögött álló pártok tagjai között csak kevés van az idősebb korosztályokból, ezeknek a pártoknak zászlói mögé az a német fiatalság sorakozott, amely ép úgy mint más országokban, nem tud elhelyezkedni, nem tud kenyérkeresethez jutni. Mivel pedig az ifjúság vérmérsékleténél fogva is nem barátja a túl lassu mértékben történő haladásnak, érihető, hogy főleg közülük tudták Hitler és

vezértársai immár hatalmassá vált táborukat toborozni.

A választás által adott viszonyok között most számolni kell azzal, hogy Poroszországban egyelőre nem alakulhat olyan tiszta pártkormány, amely csakis a saját erejére támaszkodna. Ez mindenestre nagymértékben fogja gátolni azt, hogy nyugodt légkör alakuljon ki az égető problémák megoldására, hiszen nehéz lesz megteremteni azt az egységes külpolitikai irányt, amelyre pedig oly nagy szükség van. A helyzetet komplikálja az is, hogy sok esetben a kommunisták állásfoglalásától fog függni, hogy egyes kérdésekben miként döntsenek. Ez pedig azzal a veszéllyel fenyeget, hogy a kommunista képviselők felhasználva megnövekedett jelentőségüket, igyekezni fognak minél több zavart okozni, hogy azután abból ők huzzanak hasznot.

A porosz választás feltétlenül hatást fog gyakorolni a május elsején végbemenő francia választásokra is. A német-francia rivalizálást tekintetbe véve joggal várható, hogy a nacionalista német pártok erősödése folytán Franciaországban is a nacionalista pártok fogják szavazataikat gyarapítani. Hogy azután a két ország nacionalista irányzata hogyan fog egymással megértésre találni, azt egyelőre teljesen lehetetlen előre látni.

A háboru utáni helyzethez képest a német politikusok, ha lassu ütemben is, kétségtelenül sok eredményt értek már el. Lépésről-lépésre haladva keresztülvitték a békeszerződések szigorú rendelkezéseinek lényeges enyhítését és nem az ő igyekezetükön mulott, hogy a német gazdasági helyzet, hasonlóan a többihez, még egyre vergődik. Ha most azután esélyes új kezekbe kerül Németország politikájának irányítása, az új vezérekre az a nehéz hivatás vár, hogy az eredményeket ne csak megőrizték, hanem fejlesszék is.

A német nemzeti pártok gyors és hatalmas előrenyomulása sokban hasonlít Mussolini fasizmusához. Amikor Mussolini bevonult Rómába, aggodalommal várták, hogy most mi következik. Mussolinit cselekedetei igazolták. Hitlerék pártjának megerősödését is az országokon kívüli ma még idegenkedéssel nézik és cselekedeteiken fog mulni, hogy ezt az idegenkedést szintén az elismerés fogja-e felváltani.

**Ha DEBRECENBE utazik, keresse fel**

**HALÁSZ NÁNDOR ékszerész üzletét**

**a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában**

**ahol legelőnyösebben vásárolhat mindennemű arany és ezüst ékszereket!**

## Báró Vay László főispán Hajduszoboszlón.

Báró Vay László főispán kedden délután Hajduszoboszló megyei városban tartott panasznapot. Ezzel bizonyosságot szolgáltatott arról, hogy a mai nehéz viszonyok között rendkívüli szükség van arra, hogy a vezetők közvetlenül érintkezzenek a lakosság legszélesebb rétegeivel. Hajduszoboszlón egész sereg érdekes és nagy jelentőségű közügy került a főispán elé, aki a legnagyobb megértéssel, jóindulattal és őszinte érdeklődéssel hallgatta végig az elhangzott panaszokat. Megjelenése rendkívül jó hatást keltett ebben a sok gonddalbajjal sújtott ősi lovas hajduvárosban és a lakosság őszinte szeretettel, bizalommal vette körül a vármegye népszerű főispánját.

Báró Vay főispán kedden délután 3 órakor Rásó István alispán és dr. Dömsödy Imre tanácsnok, főispáni titkár társaságában autón érkezett Hajduszoboszlóra, ahol a városháza udvarán előbb a rendőrség helyettes vezetője, Nagy Gyula fogalmazó jelentkezett, majd a tisztikar élén dr. Márton Gábor polgármester fogadta a főispánt.

A közgyűlési teremben ekkorra már összegyűltek a városi képviselőtestület, tisztikar tagjai, egyházak, iskolák, közbirtokosság, gazdaközönység, egyesületek vezetői, a különféle panaszos érdekeltségek küldöttei, akikkel a nagyterem teljesen megtelt.

Báró Vay főispánt belépésekor lelkes éljenzés fogadta, majd a város nevében néhány meleg szóval dr. Márton Gábor polgármester üdvözölte úgy őt, mint Rásó alispánt.

A polgármester beszédében rámutatott arra, hogy Hajduszoboszló már a békeidőkben is rá volt szorulva az állam támogatására, mert tízezer korona évi államsegélye volt. Az 1925. év, amikor az európai viszonylatban is páratlanul álló mély forrásvíze feltört, fordulóponthoz jelentett a város életében. A fürdő hasznosításával, átvételével, a város járdahálózatának kiépítésével, utburkolásokkal, a villanyvilágítás bevezetésével kapcsolatban a város nagy terheket vállalt magára. Ma már 1.900.000 pengő adóssága van és pótdója 130 százalékra emelkedett. Ilyen körülmények között a fürdőtelep további fejlesztésére a város képtelen. Biznak azonban abban, hogy a főispán, felismerve nehéz helyzetüket és országos jelentőséget nyert problémáikat, fokozott erővel fogja törekvéseiket segíteni és támogatni.

Báró Vay László főispán melegen köszönte meg az üdvözlést. Utalt arra, hogy már főispáni székfoglalójában is ígéretet tett arra, hogy nagyarányú elfoglaltsága mellett is időt fog találni arra, hogy személyesen keresse fel a vármegye közönségét. A közállapotokról csak akkor tud tiszta képet alkotni, ha a vármegye lakosságával mennél közvetlenebbül keresi a kapcsolatokat. A főispán ezután rámutatott arra, hogy a mai világválságban, mikor ez a kis ország is rendkívüli időket és sulyos napokat él, a vezetőhelyen álló férfiaknak rendkívüli eszközöket kell igénybe venni, ha segíteni akarnak.

Hangsúlyozni kívánja, hogy a panasznapok nem azt jelentik, hogy az itt előtáruló panaszokat valami csodálatos orvosszerekkel meg is lehet azonnal gyógyítani. A trianoni Magyarországon, sajnos, olyan korlátok vannak, amelyek határt szabnak a segítség lehetőségének. Nem azért jött ide, hogy ígéreteket tegyen. Ma a nemzet ellen bünt

követ el az, aki jelszavakkal, ígérekkel és hangulatkeltéssel igyekszik a lakosság nyugalomát felzavarni, ahelyett, hogy teljesíteni kötelességét azon a poszton, amelyre állították.

A főispán ezután felemlítette, hogy a város legutóbbi közgyűlése átirattal fordult hozzá, amelyben azt kérte, hogy járjon közbe a pénzügyminisztériumban a második gázos kut végleges átengedése és a méltányos térítési összeg kieszközölése, valamint egy harmadik mélykut furatása érdekében. Nem hiszi, hogy a harmadik kut megfúrására az állam most pénzt tudna adni, ellenben a második kut átengedése és a méltányos térítési összeg megállapítása érdekében a város polgármesterével együtt a lehető legrövidebb időn belül el fog járni a pénzügyminisztérium illetékes osztályánál.

A főispán szavait lelkes éljenzéssel fogadták a jelenlévők, majd Békely Lajos ref. lelkész, a református egyház kérelmét terjesztette a főispán elé. Előadta, hogy a hajduszoboszlói ref. egyház 28 tanterős iskolát tart fent. Az egyház bevételei egyre fogyatkoznak, a terhek állandóan emelkednek. Az egyházi földek bérjévédelme egy év alatt 10.000 pengővel szállt alá. Csökkentek az adóbevételek is, hiszen az állami adóalap több mint 50.000 pengővel szállt alá. A terhek egyre nőttek, mert azokat a kultusz-kormány igyekezett az iskolafenntartókra áthárítani. 1929-ben 50 százalék hozzájárulást adott az állam a tanítói fizetésekhez, ma már csak huszat, illetőleg harmincat ad. Végeredményben az egyház adóssága hatvan ezer pengőn felül emelkedett. Ebben az évben hatvan ezer pengőn felül lenne a költségvetési hiány, amit csak 35 százalékos iskolai adóval lehetne fedezni. Ezt viszont az adózók nem bírják. Ilyen körülmények között az egyház arra gondol, hogy iskoláit június 30-tól átadja az államnak.

Konkrét kérelmeik arra irányulnak, hogy az állam az iskolai terheknek 50 százalékát fedezze a jövőben, a tanítói nyugdíjintézet engedje el a hátralékos nyugdíjintézetet, a város adjon halasztást a burkolási járulék fizetésére és az állam adjon huszezer pengő kamatmentes kölcsönt, amellyel szeptemberig fizetni tudják a tanítókat, akik márciusról csak pár pengőt, áprilistól pedig még egy fillér fizetést sem kaptak.

Báró Vay László főispán teljes megértéssel fogadta a kérelmet. Rámutatott arra, hogy a népnevelés állami feladat, de az is bizonyos, hogy az állam a mai viszonyok között aligha veszi át az iskolákat és azok fenttartásáról a városnak kell gondoskodni. Az egyháznak arra kell törekedni, hogy a város támogatásával a nehéz idők átussza. A maga részéről készséggel közbe fog járni, hogy a kultuszminisztérium a 20.000 pengős kölcsönt megadja. A város vezetőségét arra kéri, hogy a lehetőség korlátai között igyekezék az egyházat segíteni, mert ha át kell vennie az iskolákat, akkor hasonlóan nagy terhek szakadnak a nyakába.

Borbély Gábor gazdaköri elnök az önhibájukon kívül bajba jutott, eladósodott kisgazdák memorandumát nyújtotta át báró Vay László főispánnak és kérte megértő támogatását.

Báró Vay László főispán hosszabb beszédben reflektált a előterjesztett kérelemre. Kiemelte, hogy a kormány ebben az évben boletta helyett a gazdák egyenes adójának

elengedésével akar segíteni. A liszt-forgalmi adó alapjánól megléti a gazdák egyenes adóját, segítséget ad a közmunkavállalásnál és a vármegyei pótdó fizetésénél is. A kormány mindent elkövet, hogy piacokat szerezzen a magyar mezőgazdaságnak és így a buza árát biztosítsa.

Segíteni kell az eladósodott gazdákon is, ami csak a mai terhek bizonyos átértékelésével történhetik meg. Legutóbb, a gazdatársadalom erélyes állásfoglalására a kamatterheket is sikerült bizonyos mértékben csökkenteni. Mint a kamara elnöke is, azon van, hogy ebben az irányban minél több segítséget eszközölhessen ki a gazdák számára.

Dr. Somogyi Sándor ügyvéd, a Kereskedők Egyesületének ügyésze a kiskereskedelem bajait tárta fel. Hangoztatta, hogy a forgalmi adó-átalány igen magas. A szoboszlói kereskedők nagy részének egész napi bevétele 1-2 pengő. Van olyan kereskedő, aki egész hónapban nem csinál több bruttó forgalmat 50 pengőnél és ennek is 30-40 pengős forgalmi adóátalányt kell fizetni. Ennek a leszállítása érdekében kért intézkedést. Kérte továbbá, hogy a vármegyei szabályrendelet megváltoztatásával a szoboszlói heli piacot zárják le és csak helybeli iparosoknak, kereskedőknek engedjék meg az árusítást.

Báró Vay László főispán felkérte dr. Somogyi Sándort, hogy a kereskedők forgalmi adóátalányáról adjon be hozzá néhány konkrét adatot, amelynek birtokában el fog járni a pénzügyigazgatásnál a leszállítás érdekében.

Rásó István alispán itt megjegyezte, hogy ebben a kérdésben teljesen igazuk van a szoboszlói kereskedőknek.

Göblyös Ferenc iparostületi alelnök az iparosok és cséplőgéptulajdonosok panaszait terjesztette elő, amelyek nagy részére a főispán megígérte a lehető kedvezőbb elintézését.

Nagy Károly földműves-munkás a szoboszlói földmunkásság nevében azt kérte, hogy indítsák meg a Kősély-szabályozási és tisztítási munkáit, amelyek munkaalkalmat nyújtanának a nehéz helyzetben lévő földmunkásságnak. Kérte, hogy ezekre a munkákra a főispán eszközöljön ki állami támogatást.

Ennél az ügynél Rásó István alispán előadta, hogy neki a földművelésügyi minisztérium egyszer már határozott ígéretet tett a szükséges 29.000 pengő folyósítására, azonban a közbejött pénzügyi nehézségek miatt ezt az összeget nem folyósította. Újabb felterjesztést fog intézni a miniszterhez és reméli, hogy nyárra sikerül pénzt szerezni és elvégeztetni a munkákat.

Báró Vay László főispán szintén megígérte, hogy az állami támogatás megadása érdekében, ha másként nem lehetne, több évre beosztva, feltétlenül közhenjár a minisztériumban.

Molnár József a hadirokkantak panaszait adta elő és a hadirokkant-törvény megalkotásának sürgetésére kérte a főispánt, aki ezt, kiemelve a hadirokkantak sulyos áldozatait, meg is ígérte.

Dede Lajos építőipari segédmunkás az építőmunkások munkabércinek szabályozását s oly mértékre való emelését kérte, hogy abból a jövő téli megélhetés biztosítsa legyen. Beszélte a téli inség, meg a szükségmunkákról. A főispán és alispán kijelentették, hogy az ipari munkabérek szabályozása nem áll módjukban inkább munkaalkalmak kereséséről állhatna talán a szó.

Báró Vay László főispán végetül felemlítette a szoboszlói belső legelőtársulat régen huzódó és sok port felvert ügyét, amely eddig sokszor téves beállításban került a közvélemény elé.

A főispán rámutatott arra, hogy a szoboszlói legelőtársulat megalakulásának törvényessége kétségen felül áll. Az érdekelteknek van egy csoportja, amely a mai legelőtési rendszerrel nincs megelégedve és ez a csoport azt kívánja, hogy a három keriséből alakított legelőtársulat ezután is három külön társulatot alkosson. Ő maga utána járt ennek a dolognak és a minisztérium fel-szólitotta a gazdákat, hogyha akarják és erre törvényes lehetőség van, ám alakítsák meg a három társulatot.

— Tudom — mondotta a főispán, — hogy itt a közgyűlések megtartása nehézségekbe ütközött. Viszont megállapítható, hogy egyetlen közgyűlésen sem történt konkrét indítvány, hogy milyen formában rendezzék az ügy. A minisztériumban kijelentették, hogy ott járt ugyanannak a csoportnak, amely a három részre való felosztást szorgalmazza, megbízott jogi képviselője, egy hajduszoboszlói fiatalember, azonban a vele tárgyaló miniszteri tanácsos egy órai tárgyalás után sem tudta beszédéből kivenni, hogy mit akar és mi a célja. (Óriási derűtség.)

— Az érdekeltek tehát gondolják meg magukat és válasszanak olyan embert képviseltetésükre, aki őket képviselni is tudja, mert lehetlenség olyan kérelemről határozni, amelyről senki sem tudhatja, hogy miről van benne szó.

— Vannak olyanok is, akik azt kifogásolják, hogy a legelőilletőség elosztása nem demokratikus. Amikor sertéskihajtásra az is jogosult, akinek semmi földje nincs és az, akinek négyszáz négyszögöl területe van, már egy számos állatot hajthat ki, senki sem mondhatja, hogy ennél demokratikusabb elosztást is lehetne csinálni.

A főispán szavait nagy éljenzés és taps fogadta és ezzel a szoboszlói panasznap báró Vay László és Rásó István alispán éltetésével véget is ért.

A főispán és kísérete ezután Hajduszoboszló vezetőegységéinél tett látogatásokat. Este hét óra után dr. Márton Gábor polgármester lakásáról Debrecenbe utazott vissza a főispán és kísérete.

## Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a m. t. Gazdaközönseget, hogy intézetünkben termelt

**Sertéspestis, Duplapestis,**  
(sertéspestis és sertésorbán ellen egyaránt hat).

**Sertésorbáné, Lépfene, Septikaemia, Baromfikolera, Mirigykór**

és egyéb nagyértékű **SZÉRUMOK**

eredeti gyári áron, állatorvosi rendelésre

állandóan beszerezhető:

**Barbócz Zsigmond**

gyógyszertárban, Hajduszoboszlón.

HUNGÁRIA SZÉRUMUMŰVEK R.-T. Budapest

VI., Szondy-utca 76.

## Néhány szó fürdőnk problémáiról.

Csak igaz örömmel állapíthatja meg az olvasó közönség azt, hogy a „Független Hajduság” hétről-hétre helyet ad olyan közleményeknek, melyek fürdőnk problémáival foglalkoznak. Ezek a közlemények tőlünk szoboszlóiaktól erednek s így nem csodálható, ha bizonyosfokú szeretettel vannak átitatva, mikor természeti kincseinket s erre épített létesítményeinket tárgyadják. Azonban természetes dolog az is, hogy ezen közleményekből az objektivitásnak sohasem szabad hiányoznia s mikor a hőforrások s a fürdő egyes problémái napvilágot látnak, az olvasó közönségnek fel kell tételeznie azt, hogy az ilyen közlemény a helyzetet kellő mértékű mérlegelése s ismerete után születik meg.

A fürdővel kapcsolatos közlemények magától értetődően legelső sorban arra terjeszkednek ki, hogy mit is kellene hát csinálni, hogy a fürdő évről-évre a fejlődés azon lépcsőfokait megtegye, melyet megérdemel. Rengeteg sok terv merült fel így, melyeknek nagyobb része a fürdő igazgatásával megbízott tényezők előtt régen ismeretesek, azonban anyagiak hiányában azok nyilvánosság elé való vitele sohasem látszott indokoltnak. Jól tudjuk nagyon, hogy mit kellene elsőként csinálni; téli fürdőt és szállodát építeni, a fürdőt gyógyfürdővé nyilvánítani, bevezetni mindazon gyógymódokat, melyek nélkül egy thermál-fürdő el sem képzelhető, a vendégek kényelmét, szórakozását minden áron biztosítani, parkokat, csónakázó tavat létesíteni stb. stb.

Ezeknek kivitelezését azonban megakadályozta az a körülmény, melyet — úgy hisszük — ma már kivétel nélkül mindenki súlyosan érez. Ma már sajnos ott vagyunk, hogy terveket szőni sem lehet, mert előre tudjuk, hogy a kivitel ugyanis csak álom marad. Össze kell zsongorodnunk a minimumra, hogy legalább azt, ami megvan, megtarthassuk, de emellett — résen lenni, hogy a kedvező alkalmakat megragadhassuk, mert hisz Hajduszoboszló jövője, boldogulása, jobb helyzete egyedül a hőforrásokra s ezekre épített létesítményekre van feltéve.

Nagyon jól mondja az elmúlt vasárnapi cikk írója, hogy végzetes hiba volt, mikor „idegen intézmények ajánlatait következetesen elutasítottuk”. Most látjuk ezt csak tisztán,

amikor a debreceni hőforrás kísért bennünket. De ezen már túl vagyunk, szolgáljon okulásul a jövőre!

A múlt vasárnapi cikkről lévén szó, csak a legteljesebb elismeréssel lehelünk a cikkíróval szemben, ki a fürdő jelenlegi állapota s néhány közelebbi problémái felett kritikát gyakorolt. Ez azonban némi részben kiegészítésre s magyarázatra szorul. Így pld. a pihenő elhelyezésére vonatkozólag azt jegyezzük meg, hogy a pihenő hosszas alapos megfontolás után helyzetettedt oda, ahol jelenleg áll. Elkerülte valószerűleg a cikkíró figyelmét az, hogy a pihenő nemcsak a strandmedence, hanem különösen a betegmedence látogatói részére is készült. Fontos szerepet játszott ezenkívül az, hogy a fürdőtelep perspektíváját nem szabad elrontani a pihenőnek máshová, különösen a két strandmedence közé való építése által. Ez utóbbi hely különben is alkalmatlan keskeny terület s a közlekedés szempontjából szabadon hagyandó.

Ugy hisszük, nincs Szoboszlón senki, aki szóvá nem tette volna azt, hogy kár volt „mindnyájunk büszkeségét, a volt városi bódét” a fürdőtelepre kitenni. De ezen már nem lehet segíteni s míg csak jobb viszonyok nem lesznek, ott is fog maradni. A fürdőmedencék felé építendő terraszszerű kiugró tervbe van véve.

Aki dr. Dalmady Zoltán egyetemi tanár, európai híru balneológusunknak szakvéleményét hőforrásaink vizéről elolvasta, minden esetben csak a legnagyobb elragadtatással nyilatkozhat hőforrásaink balneológiai értékéről. Az pedig egyenesen kötelessége minden szoboszlóinak, hogy a legnagyobb büszkeséggel s optimizmussal karolja fel a hőforrások ügyét különösen jövője szempontjából, mert attól, aki pesszimista, aki közömbös, aki letargiába esett, ugyan mit várhatunk?

Az elmúlt 1931-es fürdőidény szerény viszonyaink között fürdőnk fejlődésének első etappe-ját jelentette. Ma már ott tartunk, hogy Hajduszoboszló nevét mind sürűbben és sürűbben halljuk emlegetni. A viz gyógyhalása, céltudatos propaganda, a fürdővendégek kényelmének lehető biztosítására való törekvés eredményezte azt, hogy Hajduszoboszlóra ma már mind jobban és jobban kezdenek figyelni. Az újságok hasábjain, a rádió szárnyain, a tankönyvek sorai között már ott van Hajduszoboszló neve.

Ami a medence tisztántartását s tiszta vízzel való ellátását illeti, úgy hisszük, hogy az a múlt esztendőben semmi kívánnivalót nem hagyott maga után. A víz hűtésére szolgáló berendezés évek óta kombinációba van véve s csak anyagiakon mult, hogy meg nem építették. Különben ettől függetlenül sikerült a strandmedence vizét 28—29° C-on alul, a betegmedence vizét 39—40° C-on tartani, mely körülmény a fürdőt rendszeresen látogató közönség legnagyobb meglepedését váltotta ki. Jégverem építése nem sorozható a fürdő feladatai közé.

Meg vagyunk arról győződve s nem lehet kétségünk aziránt, hogy nemcsak az illetékes tényezők, hanem a város közönsége is kész lesz a jövőben is mindent megtenni a fürdő felvirágztatása s megkedveltetése érdekében.

V. B.

## H I R E K.

— **A református templomban** ma vasárnap és áldozócsütörtökön délelőtt 9 órakor Demjén Ferenc lelkész, feltizenegy órakor Kovács Lajos vallásánító-lelkész, délután 3 órakor Fehér János segédlelkész prédikál.

— **Báró Vay László főispán** Balmazújvárosban. Május hó 3-án, délután 3 órakor báró Vay László főispán és Rásó István alispán dr. Dömsödy Imre főispáni titkár kíséretében Balmazújvárosra érkeznek, ahol panasznapot tartanak épügy, amint azt Nádudvaron és Hajduszoboszlón tették. Akik ismerik báró Vay László főispán és Rásó István alispán igazságszeretétét és elfogulatlanágát, tudják azt is, hogy Balmazújváros lakossága is teljes bizalommal fordulhat hozzájuk ügyesbajos dolgaikban, mert azok megoldása jó kezekben lesz letéve. Épen azért bizonyos meglepetéssel kellett olvasnunk a lapokból, hogy Györki Imre szociáldemokrata képviselő a képviselőház egyik legközelebbi ülésében interpellált a balmazújvárosi szociálisták állítólagos hatósági üldözése miatt. Minden bizonyára az adott esetben csak arról lehet szó, hogy az ottani előjáróság nem nézi tétlenül a szociálista demagógoknak a lázítás körül kifejtett államellenes tevékenységét, hanem a közrend és a polgári békeesség megóvásához a törvény keretein belül ragaszkodik s azt biztosítja a rendelkezésre álló eszközökkel. Ez azonban nem üldözés, hanem csupán rendcsinálás.

## ÁRON és MOLNÁR SZABADALMI IRODA

uj helyiségei:  
Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 2.  
(közvetlen a Corvin-Áruház mellett).

— **A református presbitérium** május elsején, délelőtt 10 órakor előbb a ref. templomban presbiteri eskütétel céljából, majd az iskola dísztermében több fontos ügy elintézése végett gyűlést tart. A gyűlést Demjén Ferenc lelkész-elnök és dr. Márton Gábor főgondnok-polgármester fogják vezetni.

— **Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága** május 9-ikén báró Vay László főispán elnöksége alatt ülést tart. Ülés után kisgyűlés következik.

— **A ref. leánybiblikör** vallásos ünnepélye. A leánybiblikör május 5-ikén — áldozócsütörtökön — délután 5 órai kezdettel a református templomban nagyszabású vallásos ünnepélyt rendez. A vallásos estély jelentőségét és ünnepélyesebb voltát az a körülmény is kifejezi, hogy a biblikör vezetőségének sikerült erre az alkalomra vendégszónoknak megnyerni Csikesz Sándor debreceni teológiai professzort, az országos híru kiváló előadót. Az ünnepély részletes műsora a következő: 1. Fennálló ének: 25-ik dicséret. 2. Főének: 62-ik dicséret 1—2. verse. 3. Imádkozik: Demjén Ferenc lelkész. 4. LXXXIV-ik zsoltár. Éneki a leánybiblikör énekkara, Iványi Antal kántor vezetésével. 5. Bibliát magyaráz: Csikesz Sándor debreceni teológiai professzor. 6. „Jövel Megváltó”. Irta: Varga Gyula. Szavalja: Molnár Lidia. 7. Rossini: „Áldások Istene” a Szemiramisz című dalműből. Szólóének: Fehér János segédlelkész, orgonán kíséri: Iványi Antal kántor. 8. „Az utolsó sor”. Irta: Váradi Antal. Szavalja: Magyar Margit. 9. Befelező ének: 62-ik dicséret 3-ik verse.

— **Asztma és szivbetegség,** mell- és tüdőbaj, görvél- és angolkór, pajzsmirigynagyobbodás és golyvaképződés eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza.

— **Elhunyt földbirtokos.** Szalkay Gerzson hajduszovátai földbirtokos, többszörös hajduszoboszlói háztulajdonos, élete 72-ik évében április 27-én meghalt. Temetése nagy részvét mellett április 29-én ment végbe Hajduszovátán. Özvegye és Ilonka leánya gyászolja.

## MEGTÉRÜL MINDEN KÖLTSÉGE

ha felmegy a Budapesti Nemzetközi Árumintavásárra  
és ezen szelvényt kitöltve, magával viszi, mert ugyanakkor

## NAGYTAVASZIVÁSÁRT

rendez a

## DIVATCSARNOK

hazánk legnagyobb választéku és legolcsóbb áruháza.

A tavaszi vásár május 2-án kezdődik és 21-ig tart.

A jobboldalon levő szelvény a vásárlás befejezése után, a pénztárnál leadandó, ahol a fizetéskor rögtön készpénzben visszaadják a vásárlás értékének 10 százalékát.

MAGYAR DIVATCSARNOK Budapest, Rákóczi-ut 72-74.

Levelezőlapon kérje a díjmentes TAVASZI NAGY ÁRJEJZÉKET.

Ezen szelvény tulajdonosának

neve: .....

lakhelye: .....

bármely összegű vásárlásnál

10%-ot térít vissza

készpénzben a

DIVATCSARNOK

ez évi

tavaszi vásárán

kizárólag május 2—21-ig.

Csak május 21-ig és kizárólag ezen szelvény ellenében kérheti a 10% visszatérítést.

Név és lakhely pontosan kitöltendő!

23

— A városi strandfürdő ma megnyílt. Hajduszoboszlói lakosok részére elő- és utóidényben a következő jegyárak vannak érvényben: szabadfürdőjegy egész napra 56 f., ugyanaz délután 1 órától 48 fillér. Kádfürdőjegy egy személyre 90 fillér, ugyanaz két személyre 1 P 40 fillér. 4 darabból álló fűtőjegy (érvényes a nap bármely szakában) 2 pengő. Idényjegy hajduszoboszlóiak részére 20 P, azonban az igazgatóság dr. Padrah Sándor és 104 aláíró azon kötelező ajánlatát, hogy május hó 15-ig az idényjegyet 15 P ármegállapítás esetén kiválják s azt május hó 15-ig kifizetik, elfogadta. Gyermekek és diák-idényjegy hajduszoboszlóiak részére 10 pengő. Igazgatóság ezúton is felhívja azokat, kik az idényjegyek kiváltására kötelezték magukat, hogy annak május hó 15-ig tegyenek eleget. Az idényjegyekhez fénykép nem szükséges. Jegyek a Villamosmű irodájában, az irodai órák alatt válthatók.

— A budapesti nemzetközi vásárt május 7-én nyitják meg. Óriási érdeklődés mutatkozik a vásár iránt. Külföldi is ezrével fognak érkezni vendégek. Május 2-ától fogva féláron lehet utazni a nemzetközi vásárra. Az utazási kedvezmény minden vonalra, hajóra, bármely kocsiszállyra érvényes. Az igazolvány három hélig érvényes és mindazon kedvezmények igénybevétele jogositja tulajdonosát, amelyeket a vásár igazgatóság az összes látogatók részére megszerezett. A legvonzóbb látványosságok azok lesznek, amelyeket egyes városok állítanak ki. A nemzetközi vásár méltó bemutatója lesz a magyar iparnak és kereskedelemnek.

— Kirakodó országos vásárt fognak tartani Hajduszoboszlón május hó 2-án állatvásárral kapcsolatosan.

— Hirtelen halál. Dr. Lencz Géza debreceni tudományegyetemi hittudományi tanár, országosan ismert református egyház és hittudós, történetíró, kit városunk közönsége is jól ismer, pénteken Debrecenben az utcán összeesett és agyvérzés következtében nyomban meghalt. A tudós tanár hirtelen halála általános részvételt keltett nemcsak Debrecenben és vidékén, de az egész országban. Temetése ma megy végbe Debrecenben. Dr. Lencz Géza neve külföldön is előnyösen ismert volt.

— Bomba a diszszemlén. Sanghaiban pénteken egy koreai forradalmár a Hongkew-parkban, hol a japán haderő diszszemlét tartott, a tábornoki kar tagjai közé bombát dobott. Négy előkező tábornok és Japánország kínai követe életveszélyesen megsebesültek. A merénylet a most folyó japán-kínai béketárgyalások további menetére végzetes lehet.

— A kispesti rablógyilkosok közül kettőt szerdán kivégeztek. A harmadik mint gyengeelméjű 12 évi fegyházat kapott.

— Jóságkihajtás. A Pusztangyalháza ápril 28-án hajtották ki az állatállományt. A legelő még eléggé gyenge, de a nagymérvű takarmány hiány miatt kénytelen volt a birtokossági tanács a kihajtást foganatosítani. Tovább várni nem lehetett már.

— Adomány polgári iskolai tanulók részére. Veress Béla igazgató-igazgató arra méltó és érdemes polgári iskolai tanulók évvégi jutalmazására 30 pengő adományozott. A nemesszívű gyermekbarát adományát ezúton is hálás köszönettel nyugtatja az állami polgári iskola igazgatósága.

## Vasbutor, kertibutor, sodronybetét, matracpárna, heneser stb. elismert legjobb minőségű és kivitelű gyártmány közvetlenül a Debreceni Vasbutorgyár R.-T.

gyártelepén és Piac-utca 72. szám alatti  
minta lerakatóban gyári árban  
szerezhető be. — Kedvező fizetési feltétel.

Árlap, árajánlat díjmentesen.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknél a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését határozottan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen ülő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Kétezer-negyszázötven ajánldékot osztott ki eddig a rejtvénymegfejtők között Tolnai Világlapja. A népszerű képes hetilap új számban újabb háromszáz ajánldékot tűzött ki. A pályázaton mindenki résztvehet, aki 26 fillérért megveszi Tolnai Világlapja új számát, amelyben rengeteg érdekesebbnél érdekesebb cikket, képet és két folytatásos regényt talál az olvasó.

— Fekete pósta. A nagy szerelmek, nagy bűnök és a film városában Hollywoodban, különös bandák garázdálkodnak Fekete pósta bandáknak hívják őket és áldozatuk mindig valami híres filmszínész vagy milliós. „Fekete pósta” a címe a Délibáb lélegzetelítvánnyal érdekes új regényének. A regény közlését e heti számban kezdi meg a népszerű színházi hetilap. Egy szám ára 26 fillér.

— Hogyan lett rokona egy pesti színész Vilmos ex-császárnak? A Színházi Élet legújabb számában sok képpel illusztrálva mutatja be Joachim Alvensleben-Schönborg gróf és Kászonyi Gizi regényes házasságának történetét. Ince Sándor hetilapja Alpár Gitta és Gusztav Frölich nászútjáról közöl gyönyörű tengerparti felvételeket. A Belvárosi Színház új darabjáról Indig Otto, a Király Színház premierjéről Kálmán Jenő és az Andrassy-utli Színház új műsoráról Nagy Endre írtak érdekes beszámolót. Harsányi Zsolt, Szép Ernő cikkein kívül különösen érdekes az a bridge orakulum, amely megtanítja az olvasót arra, hogyan lehet bridge kártyával csalhatatlanul jóslolni. Az „Ideális feleség” pályázat pontos programját közli még a Színházi Élet új száma, amelynek kiküldött tudósítói és fényképeszei számolnak be a bécsi osztrák-magyar football-mérkőzésről. Rengeteg érdekes cikke, riporton, novellán, regényen és gyönyörű képeken kívül a Színházi Élet e héten darabmellékletül a Fővárosi Operett Színház nagysikerű szindarabját a „Régi Orfeum”-ot közli, teljes gyermek-újság, kotta- és kézimunkamelléklet egészíti ki az új Színházi Életet, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-utca 8.

— Wolfgang Marken: „A boldogság szigete”. Az amerikai iparmagnások érdekes világába vezet el Wolfgang Marken nagysikerű regénye, amely a szelid romantikától a modern gáztámadások izgalmaig mindent felölel, ami a közönséget érdekelheti. Az új regény a Mindenki Könyve népszerű sorozatában jelent meg Ára 30 fillér. Kapható mindenütt.

— Felalálók: Áron és Molnár szabadalmi iroda új helyiségei VIII. Rökk Szilárd-ú. 2. (Corvin áruház mellett) vannak

Eladó föld és szőlő. 10 és fél szántóföld — a Csorba-féle földből — a kabai kövesut melett és a Csatornakertben 950 négyszögöl szőlőföld szabadkézből örökáron eladó. Értekezni lehet: özv. Á. Tóth Sándorné tulajdonosai, VII. t. 63. sz. a.

1932—182., 184., 186. vgt. szám.

### Árverési hirdetés.

Dr. Benkő Géza ügyvéd által képviselt Püspökladány község javára 213 P 46 f. tőke és több követelés járuléka erejéig a püspökladányi kir. járásbíró 1931. évi 480—4. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtás szennvedőtől 1932. évi március hó 8-án lefoglalt 1440 P 40 fillérre becsült ingóságokra fenti kir. járásbíró fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. tc. 20. §-a alapján a következő megnevezett: dr. Pollák Pál ügyvéd által képviselt Czobel Béla javára 41 P s jár., dr. Pollák Pál ügyvéd által képviselt dr. Blum Dezső javára 10 + 170 P s jár., dr. Fenyves Ignác ügyvéd által képviselt Duna Ált. Bizt. r-t. javára 120 P 18 f. s jár., dr. ifj. Zoltán Jenő ügyvéd által képviselt Hoffmann és Rosenfeld javára 481 P 20 f. s jár., továbbá a foglaltási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatott javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szennvedő üzleltében leendő megtartására Püspökladányban Hősök-tere 1. sz. a. 1932. évi május hó 12. napjának délelőtti 10 órája és lakásán leendő megtartására határidőül 1932. évi május hó 12. napjának délelőtti 11 órája tűzött ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, ágyneműk, ingek, szalvéták, törölközők, abrosz, lepedők, alsónadrágok, könyvek stb. s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyújt.

Püspökladány, 1932. ápr. 12.

Csanak János  
kir. bir. végrehajtó.

4761—1932.

### Hirdetés.

Felhívom a közönség figyelmét a folyó évi május hó 7-től 16-ig rendezendő budapesti Nemzetközi Vásárra. A vásár a kitűnő magyar iparnak a magyar közönség legszélesebb körében való megismertetését és megkedvelését tűzte ki főcélul maga elé s a gyáripari és kézműipari termelésen kívül bemutatja a háziiparnak és népművészetnek termékeit is s így minden tekintetben megérdemli a nagyközönség támogatását. A vásárra féláru vasúti jeggyel lehet utazni. Félárjegy váltására jogosító igazolvány kapható dr. Pénztáros Imre városi tanácsnoknál (városháza emelet 8. számú szoba), ahol a vásár iránt érdeklődők bővebb felvilágosítást is kaphatnak. Hajduszoboszló, 1932. ápr. 26.

Dr. Márton Gábor  
polgármester.

— Anyakönyvi hírek. Házasság-ki hirdetés: Bódogh Sándor és Fehér Piroska, Sándor Károly és Marusán Veronika, Balázs József és Szabó Katalin. Házasságot kötöttek: Erdős Lajos és Szűcs Margit, Balog Károly és Sándor Róza. Halálozások: Csuka Mária 9 napos, Farkas Jánosné - Jakab Juliánna - 79 éves, Zudor Amália 8 éves, Csuka Sándor 12 napos, G. Kiss Róza 9 napos, Kiss László 17 hónapos, Kecskés Lajos 3 éves. Született: 3 fiú és 1 leány.

1102—1932.

### Hirdetés.

Hajduszoboszló megyei város területén veszett állat kóborolt és a

### veszettség

kutyán és macskán megállapított. Az 1888. évi VII. t. c. 154. §-a i) pontjában meghatározott büntetés terhe alatt 2943—1916. F. M. rendelet alapján elrendelem, hogy a város bel- és külterületén három hóig, azaz 1932. évi július hó 17-ig az összes kutyákat tulajdonosaik éjjel-nappal állandóan a házban, udvarban s tanyán oly módon tartásuk megkövetelje, hogy azok el ne szabadulhassanak, a házon, udvaron és tanyán kívül pedig a harapás ellen biztos szájkosárral ellátva pórázon vezessék.

Minden szabadon talált eb kóbor ebnek tekintetik s utasítottam a gyeptestert ezek elfogására és azonnali kiirtására, a mezőőröket pedig arra, hogy a szabadon talált ebek tulajdonosait jelentsék be. Figyelmeztetem az állatbirtokosokat, állataik belső megbetegedéseinek, illetőleg elhullásának azonnali bejelentésére. Állati hullát csak az előjárásnak megtett bejelentés után szabad megsemmisíteni. Az az ellen vétők az 1888. évi VII. t. c. 154. §. f) pontja alapján fognak büntetelni.

Hajduszoboszló, 1932. ápr. 21.

Dr. Márton Gábor  
polgármester.

Riadó lakás. Az I. tized Bethlen-utca 135. sz. alatt 2 padlós szoba, kövezett előszoba, konyha és fűszekamrából álló lakás azonnali beköltözésre is kiadó. Értekezni lehet: a helyszínen.

Riadó és eladó. Az I. tizedben Kigyó-utca 174. szám alatti új ház, mely áll: 2 szoba, előszoba, konyha, spájz és mellékhelyiségekből, június 1-ére kiadó és eladó. — A volt főszolgabírósi háznál két új lakás szintén kiadó. Értekezni lehet: Stahler Dániel urnál.

### Értesítés.

Divat szöveteket és selymeket raktáron többé nem tartok. A divat kelmék árait cca 50 százalékkal, a divat selymek árait cca 30 százalékkal leszállítottam.

Prima crepedechine 96 cm. széles 4 P 20 f.

Taftalin minden színben 2 P 80 f.

Georgette minden színben 4 P 80 f.

Bemberg, parisset és sevilla 1 P 36 f.

Béke-áruház  
Debrecen, Szentanna-utca 2.